

การศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาของ “ชัชชาติ สิทธิพันธุ์” ในการหาเสียงรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผ่านสื่อออนไลน์¹

ชฎาพร สิทธิสาตร์

นริศกานต์ ศรีสินธุ์

พัชรिता วรณะ²

วิไลศักดิ์ กิ่งคำ³

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาของ “ชัชชาติ สิทธิพันธุ์” ในการหาเสียงรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งมี 3 ช่องทาง ได้แก่ เฟซบุ๊ก (Facebook) “ชัชชาติ สิทธิพันธุ์” ยูทูบ (Youtube) จากช่อง 3PlusNews ช่อง THE STANDARD และช่อง Jomquan และติ๊กต็อก (Tiktok) “@chadchartandfriends” (เพื่อนชัชชาติ) ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการใช้ภาษาที่ปรากฏมีทั้งสิ้น 12 พฤติกรรม สามารถเรียงลำดับความถี่ที่พบจากมากไปน้อย ได้แก่ การใช้คำคุณศัพท์ ร้อยละ 25.46 การใช้ภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 17.87 การใช้ภาษาแบบกันเอง ร้อยละ 16.36 การเลือกใช้คำศัพท์ ร้อยละ 14.17 การใช้คำย่อของชื่อเฉพาะ ร้อยละ 9.19 การใช้นามนัย ร้อยละ 4.55 การกล่าวซ้ำ ร้อยละ 3.88 การใช้คำเรียกเครือญาติ ร้อยละ 2.70 การใช้มูลบท ร้อยละ 2.28 การใช้อุปมาอุปไมย ร้อยละ 1.35 การอ้างถึง ร้อยละ 1.26 และการกล่าวอ้าง ร้อยละ 0.93 ตามลำดับ

คำสำคัญ: พฤติกรรมการใช้ภาษา, ชัชชาติ สิทธิพันธุ์, ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร, สื่อออนไลน์

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 01361498 ปัญหาพิเศษ

² นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อีเมล chadaporn.sit@ku.th nareekarn.sr@ku.th patchrisa.w@ku.th ตามลำดับ

³ รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อีเมล fhumwsk@ku.ac.th

A Study of Linguistics Strategies Used in "Chadchart Sittipunt" Bangkok Election Campaign Through Online Platforms¹

Chadaporn Sittisart

Nareekarn Sreesin

Patchrisa Wanna²

Wilaisak Kingkham³

Abstract

The purpose of this article is to investigate "Chadchart Sittipunt" 's linguistics strategies used in Bangkok election campaign through social media. Researchers use three sources from social media; Facebook "Chadchart Sittipunt", Youtube Channels 3PlusNews, THE STANDARD, and Jomquan, and TikTok "@chadchartandfriends". The result indicates that there are 12 linguistic strategies used; modality 25.46%, foreign language 17.87%, informality 16.36%, lexical selection 14.17%, abbreviations 9.19%, metonymy 4.55%, paraphrasing 3.88%, family vocabularies 2.70%, presupposition 2.28%, metaphors 1.35%, reference 1.26%, claims 0.93% respectively.

¹ This Study is a Part of the Subject "01361498 Special Problems"

² Bachelor of Arts Undergraduate Student, Major in Thai, Faculty of Humanities, Kasetsart University
Email chadaporn.sit@ku.th nareekarn.sr@ku.th patchrisa.w@ku.th respectively

³ Associate Professor in Department of Thai Language, Faculty of Humanities, Kasetsart University
Email fhumwsk@ku.ac.th

วารสารภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย
ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2566)

Keywords: Linguistic Strategies, Chadchart Sittipunt , Governor of Bangkok,
Social Media

บทนำ

ประเทศไทยมีรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น 2 ประเภท คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจมาก โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการปกครองในเขตนครหลวง จึงทำให้มีโครงสร้างองค์กรที่แตกต่างจากการปกครองรูปแบบอื่น ๆ กล่าวคือ โครงสร้างองค์กรของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย สภากรุงเทพมหานคร (ส.ก.) สภาเขตกรุงเทพมหานคร (ส.ข.) และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่มีการเลือกตั้งทุก ๆ 4 ปี เพื่อความคล่องตัวในการบริหารและการพัฒนาท้องถิ่น (สมคิด เลิศไพฑูรย์, 2547) โดยจากการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ผ่านมามีคะแนนเสียงดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 ผลคะแนนการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตั้งแต่ปีพ.ศ. 2518-2565
(ที่มา: <https://thestandard.co/chadchart-win-bangkokgubernatorial-election-in-landslide/>
เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2565)

จากภาพข้างต้นจะเห็นว่า ผลคะแนนการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตั้งแต่ปีพ.ศ. 2518 – พ.ศ. 2565 นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ชนะการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 ด้วยคะแนนเสียงมากถึง 1,386,215 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนสูงที่สุดตั้งแต่มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการใช้กลวิธีทางภาษาผ่านสื่อออนไลน์ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ได้รับคะแนนเสียงสูงที่สุดในการรับสมัครเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในประวัติศาสตร์ เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือที่มนุษย์ใช้สื่อสารความคิด อารมณ์ความรู้สึก และความต้องการ ภาษาจึงเป็นการแสดงออกถึงสิ่งที่มนุษย์ต้องการจะสื่อสารผ่านกลวิธีทางภาษาต่าง ๆ ทั้งนี้ ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถเข้าถึงกลุ่มคนยุคใหม่ และเป็นช่องทางการสื่อสารที่ได้รับความนิยมอย่างมาก ดังนั้น สื่อออนไลน์จึงเป็นสื่อกลางในการนำเสนอตัวภาษาให้แก่คนในสังคมปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาการศึกษากลวิธีทางภาษาของ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ในการหาเสียงรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผ่านสื่อออนไลน์

สมมติฐาน

กลวิธีทางภาษาที่ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ใช้ในการหาเสียงรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมากที่สุด คือ กลวิธีการใช้ทัศนภาวะ รองลงมา คือ การใช้ภาษาต่างประเทศ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการศึกษา

1. ทำให้ทราบกลวิธีทางภาษาของ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ในการหาเสียงรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผ่านสื่อออนไลน์
2. เป็นแนวทางในการศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในสื่อสังคมออนไลน์
3. เป็นแนวทางในการนำไปใช้หาเสียงเลือกตั้งต่าง ๆ

แนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับกลวิธีทางภาษา คณะผู้วิจัยมุ่งศึกษากลวิธีทางภาษาจึงได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. งานวิจัยเรื่อง “ผู้หญิงข้ามเพศที่สมบูรณ์แบบ”: ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับอัตลักษณ์ของแอน จักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดิ์ ของพรหมมินทร์ ประไพพงษ์ (2564) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับอัตลักษณ์ รวมทั้งวิเคราะห์วิธีการและผลจากการนำเสนออัตลักษณ์ของแอน จักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดิ์ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิจัยเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับอัตลักษณ์ สามารถจำแนกตามลักษณะของอัตลักษณ์ได้ 3 ประการ ได้แก่ ประการที่ 1 “ผู้หญิงข้ามเพศที่เป็นแม่ที่รักลูก” โดยมีการนำเสนอผ่านกลวิธีทางภาษาต่าง ๆ ได้แก่ 1) การเลือกใช้คำศัพท์ และ 2) การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ ประการที่ 2 “ผู้หญิงข้ามเพศที่เป็นภรรยาที่เหนือชั้น” มีการนำเสนอผ่านกลวิธีทางภาษา ได้แก่ 1) การเลือกใช้คำศัพท์ 2) การใช้สัทพ 3) การใช้มูลพ และ 4) การเล่าเรื่อง และประการที่ 3 “ผู้หญิงข้ามเพศที่เป็นนักธุรกิจวิสัยทัศน์กว้างไกล” มีการนำเสนอผ่านกลวิธีทางภาษา ได้แก่ 1) การเลือกใช้คำศัพท์ 2) การอ้างถึง และ 3) การใช้อุปลักษณ์ ซึ่งจากการนำเสนออัตลักษณ์ของแอน จักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดิ์ ทั้ง 3 ประการข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่ากลวิธีทางภาษาที่โดดเด่น คือ การเลือกใช้คำศัพท์ และส่วนที่ 2 วิธีการและผลจากการนำเสนออัตลักษณ์ จำแนกได้เป็น 2 ประการ ได้แก่ ประการที่ 1 “วิธีการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกนำเสนออัตลักษณ์” พบอยู่ 3 วิธีการ คือ 1) การนิยามเพศสภาพให้สอดคล้องกับตัวตน 2) การสร้างความโดดเด่นจากเพศสภาพ และ 3) การเลือกช่องทางการสื่อสาร ซึ่งวิธีการเหล่านี้นำมาใช้เพื่อนิยามความเป็นตัวเอง และเป็นการกำหนดว่าภาพของคนที่จะถ่ายทอดให้ผู้อื่นทราบนั้นจะเป็นอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับประการที่ 2 “ผลจากการนำเสนออัตลักษณ์” ได้แก่ 1) การสร้างตัวตนใหม่ 2) การเพิ่มประเด็นและพื้นที่ในสื่อ และ 3) การเพิ่มคุณค่าและความน่าเชื่อถือให้แก่ตัวบุคคล ซึ่งล้วนเป็นประโยชน์ต่อตัวของแอน จักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดิ์ ทั้งสิ้น ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าอัตลักษณ์ที่สร้างขึ้นเป็นการนำเสนอภาพลักษณ์ด้านดีของตนเองให้แก่สาธารณชนรับรู้

2. งานวิจัยเรื่องกลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของตนเองโดยกลุ่ม “เกย์ออนไลน์” ของธีระ บุชบกแก้ว (2553) โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบการสื่อสารของวาทกรรมกลุ่ม “เกย์ออนไลน์” ตามกรอบแนวคิดชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร 2) เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาที่กลุ่ม “เกย์ออนไลน์” ใช้ในการนำเสนออัตลักษณ์ของตนเอง และ 3) เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของเกย์ที่นำเสนอผ่านวาทกรรมกลุ่ม “เกย์ออนไลน์” ผลการวิจัยพบว่ากลวิธีทางภาษาที่กลุ่ม “เกย์ออนไลน์” ใช้เพื่อนำเสนออัตลักษณ์ของตนเอง ที่สำคัญ มี 8 กลวิธี ได้แก่ 1) การเลือกใช้คำศัพท์ 2) การใช้มูลบท 3) การปฏิเสธสื่อมูลบท 4) การใช้นามวลีสื่อมูลบท 5) การใช้อุปลักษณ์ 6) การใช้รูปประโยคกรรม 7) การกล่าวอ้าง และ 8) การใช้คำถามวาทศิลป์ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่าอัตลักษณ์ของเกย์ที่ปรากฏใน วาทกรรมกลุ่ม “เกย์ออนไลน์” สามารถสรุปได้ทั้งหมด 8 ประเด็น ได้แก่ 1) อัตลักษณ์ “เกย์เป็นคนปกติ และมีวิถีชีวิตเหมือนคนทั่วไป” 2) อัตลักษณ์ “เกย์ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมของเพศชาย” 3) อัตลักษณ์ “เกย์ไม่ได้หมกมุ่นเรื่องเพศ” 4) อัตลักษณ์ “เกย์ไม่ใช่ผู้ป่วยโรค หรืออาการทางจิต แต่เป็นความรู้สึกหรือตัวตนที่แท้จริงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ” 5) อัตลักษณ์ “เกย์เป็นกลุ่มคนที่ตกอยู่ในความกลัว และเกย์ผู้ยอมรับและเปิดเผยตนเองเป็นผู้ที่มีความกล้า” 6) อัตลักษณ์ “เกย์เป็นคนผู้โหยหาความรัก” 7) อัตลักษณ์ “เกย์เป็นคนที่อบอุ่น มีน้ำใจต่อผู้อื่น โดยเฉพาะต่อเกย์ด้วยกัน” และ 8) อัตลักษณ์ “เกย์คือ “ของปลอม” เกย์เป็นคนที่มีความผิด และเกย์หมกมุ่นเรื่องเพศ” ทั้งนี้ งานวิจัยนี้ไม่ใช่ตัวแทนของอัตลักษณ์เกย์ทั้งหมด เพราะอัตลักษณ์จะแตกต่างกันไปตามปัจจัยต่าง ๆ อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่าเกย์ยังมีความคิดด้านลบต่อตนเองแฝงอยู่ ซึ่งแสดงนัยยะว่าการสร้างอัตลักษณ์ของเกย์ยังคงได้รับอิทธิพลจากสังคม

3. งานวิจัยเรื่องอัตลักษณ์ของ “ตุ๊ด” จากหนังสือชุดบันทึกของตุ๊ดและก๊วเจ้จะเป็นหมอ ของมยุรา ปุลวามะระ (2561) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์อัตลักษณ์และวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่นำเสนออัตลักษณ์ของ “ตุ๊ด” ในหนังสือชุดบันทึกของตุ๊ดและก๊วเจ้จะเป็นหมอ ผลการวิจัยพบว่าผู้เขียนนำเสนออัตลักษณ์ในพื้นที่ส่วนตัว 3 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ครอบครัว พื้นที่ความสัมพันธ์กับเพื่อนสนิท และพื้นที่ความสัมพันธ์กับคนรัก อีกทั้งยังนำเสนออัตลักษณ์ในพื้นที่สาธารณะ 2 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่การทำงาน และ

พื้นที่ส่วนรวม นอกจากนี้ผลวิจัยยังพบการใช้กลวิธีทางภาษา 5 กลวิธี ได้แก่ 1) การเลือกใช้ถ้อยคำ 2) การใช้ส่วนขยาย 3) การใช้มูลบท 4) การใช้อุปลักษณ์ 5) การอ้างอิงส่วนรวม ทั้งนี้ผู้เขียนทั้งสองคนต่างก็มีจุดประสงค์เดียวกันคือ การตั้งใจจะใช้เรื่องเล่าในการสร้างตัวตนตัวใหม่และนำเสนอสู่สังคมเพื่อใช้สู้กลับชุดความคิดในทางลบที่มีต่อผู้ด

4. งานวิจัยเรื่องกลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของผู้ด จาก ไดอารี่ผู้ด ซีรีส์ เดอะซีรีส์ ของวราพร สารกุล (2563) โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของ “ผู้ด” ที่นำเสนออัตลักษณ์ของตนเอง และ 2) เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของ “ผู้ด” ที่นำเสนอผ่านละครโทรทัศน์ เรื่อง ไดอารี่ผู้ด ซีรีส์ เดอะซีรีส์ ผลสรุปพบกลวิธีทางภาษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) กลวิธีการใช้คำศัพท์ และ 2) กลวิธีการใช้อุปลักษณ์ อีกทั้งการศึกษาอัตลักษณ์ของผู้ด พบว่าอัตลักษณ์ “ผู้ด” ที่ปรากฏในรายการโทรทัศน์ เรื่อง ไดอารี่ผู้ด ซีรีส์ ซีซั่น 1 และ 2 พบว่า ผู้วิจัยสามารถแบ่งอัตลักษณ์ของผู้ดได้เป็น 2 ประเภท คือ ประเภทที่หนึ่ง อัตลักษณ์ปัจเจกบุคคล แบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ 1) อัตลักษณ์ “ผู้ดเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง” 2) อัตลักษณ์ “ผู้ดมีพฤติกรรมของเพศหญิง” 3) อัตลักษณ์ “ผู้ดเป็นผู้ที่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชีวิต” และ 4) อัตลักษณ์ “ผู้ดเป็นผู้ที่โหยหาความรัก” ประเภทที่สองอัตลักษณ์ร่วม สรุปได้ 1 ประเด็นคือ อัตลักษณ์ “ผู้ดมีความหมกมุ่นเรื่องเพศ”

5. งานวิจัยเรื่องจาก “เจ้าพ่ออ่างทองคำ” สู่ “คนชนชั้นธรรมดาที่กล้าแฉ”: กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ในวาทกรรมการหาเสียงเลือกตั้งของณัฐพร พานโพธิ์ทอง (2550) มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในการนำเสนออัตลักษณ์ของชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ผลการวิจัยพบว่า ชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ใช้กลวิธีทั้งเหตุผลและคำถามวาทศิลป์ในการจัดการคำถามเกี่ยวกับภาพลบซึ่งกลวิธีดังกล่าวจะช่วยโน้มน้าวผู้ฟัง แม้ว่าชูวิทย์จะไม่สามารถปฏิเสธภาพที่เกิดขึ้นหรือแย้งด้วยเหตุและผลได้ก็ตาม ซึ่งยังมีข้อมูลบางครั้งที่พบว่าชูวิทย์ใช้กลวิธีใน

การยอมรับภาพด้านลบของตนโดยเลือกกล่าวถึงภาพหรือภูมิหลังด้านลบขึ้นก่อนด้วย นอกจากนี้กลวิธีเด่นที่ถูกใช้เพื่อนำเสนออัตลักษณ์ใหม่ของซูวียทั้ง 4 กลวิธี คือ การกล่าวซ้ำ การใช้ภาษาแบบเป็นกันเอง การวิจารณ์ด้วยกลวิธีตรง และการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อบุคลิกุดัน ซึ่งกลวิธีที่ได้กล่าวมาเป็นการเน้นย้ำความเป็น “ชาวบ้าน” และ “คนชนชั้นธรรมดา” ไม่สร้างภาพของซูวียที่กล้าชน กล้าที่จะแฉ เพื่อชาวกรุงเทพฯ

6. งานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอัตลักษณ์เมียฝรั่ง ในนวนิยายเรื่อง ข้าวอกนา ของทินวัฒน์ สร้อยกุดเรือ, วิไลศักดิ์ กิ่งคำ และวิภาวรรณ อยู่เย็น (2556) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับอัตลักษณ์เมียฝรั่ง ในนวนิยายเรื่อง ข้าวอกนา ผลวิจัยพบว่า สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1) ข้าวอกนา กับการผลิตตัวบท 2) กลวิธีทางภาษาในการนำเสนออัตลักษณ์เมียฝรั่งในวาทกรรมเรื่อง ข้าวอกนา พบกลวิธีดังนี้ การเลือกใช้คำศัพท์ พบ 4 กลวิธี คือ 2.1) การใช้คำเรียกเมียฝรั่งที่มีความหมายเชิงลบ 2.2) การใช้คำขยายคำเรียกเมียฝรั่งที่มีความหมายเชิงลบขยายคำเรียกเมียฝรั่ง 2.3) การใช้คำกริยาแสดงอาการหรือความรู้สึกของเมียฝรั่ง และ 2.4) การใช้คำกริยาแสดงอาการหรือความรู้สึกด้านลบของคนทั่วไปต่อเมียฝรั่งด้วยการใช้อุปลักษณ์ การกล่าวอ้างว่าเป็นความคิดของคนทั้งหมด การใช้มูลบท การประชด และการใช้ประโยคคำถาม 3) อัตลักษณ์เมียฝรั่งในนวนิยายเรื่อง “ข้าวอกนา” พบการนำเสนออัตลักษณ์ทั้งสิ้น 8 อัตลักษณ์ ได้แก่ 3.1) ผู้หญิงที่มีปัญหาทางการเงินและหลงใหลในวัตถุนิยม 3.2) ผู้หญิงที่ไม่แสดงบทบาทและหน้าที่ของแม่ที่ดี 3.3) ผู้หญิงที่มีลักษณะทางกายภาพด้านลบกล่าวคือเป็นผู้หญิงที่มีทั้งอายุน้อย และสูงอายุ มีผิวดำคล้ำ ผอมเล็กไม่สูง เน้นแน่น และมีสุขภาพร่างกายที่ไม่ดี 3.4) ผู้หญิงที่ไม่มีคุณค่าและไม่ได้รับความสำคัญด้วยการถูกสังคมดูถูก ไม่ให้เกียรติ ประชดเสียดสีและล้อเลียน 3.5) ผู้หญิงที่มีลักษณะนิสัยเห็นแก่ตัว มีกิริยาไม่ถือตัวจัดจ้านและมีนิสัยเยสเยสไปถึงพฤติกรรมทางเพศ 3.6) ผู้หญิงที่ดูไม่สะอาด แต่งตัวจัดจ้านด้วยเสื้อผ้าและการแต่งหน้า 3.7) การเป็นผู้หญิงที่มีความรู้น้อยและมีชีวิตที่ยากลำบาก ต้องทำงานเพื่อหาเลี้ยงชีพตัวเอง และ 3.8) ผู้หญิงที่มีสามีคนไทยไปด้วยและถูกสามีคนไทยทำร้ายกาย

7. งานวิจัยเรื่องกลวิธีทางภาษาในเพลงพุดที่แสดงอัตลักษณ์ของคนไทยถิ่นใต้ ของนพวรรณ เมืองแก้ว และคณะ (2563) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีทางภาษา

ที่ใช้นำเสนออัตลักษณ์ของคนไทยถิ่นใต้ และค้นหาอัตลักษณ์คนไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในเพลง
พูด ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีทางภาษาที่ใช้นำเสนออัตลักษณ์ของคนไทยถิ่นใต้พบทั้งสิ้น 9
กลวิธี ได้แก่ 1) การใช้ภาษาถิ่น 2) การหยอกเย้าหรือการกล่าวตลก 3) การสะท้อนวิถี
ชีวิตของคนถิ่น 4) การใช้คำส่ออารมณ์ 5) การใช้คำเรียกญาติ 6) การเล่นคำ 7) การใช้
ภาษาต่างประเทศ 8) การใช้คำลงท้ายที่แสดงความรู้สึก และ 9) การใช้คำด่า
นอกจากนี้อัตลักษณ์คนไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในเพลงพูดพบว่า แบ่งได้เป็น 14 กลุ่ม ได้แก่ 1)
คนได้รักความยุติธรรม 2) คนได้ตลกสนุกสนาน ขี้เล่น ต่อบากต่อคำ 3) คนได้มีมนุษย
สัมพันธ์ 4) คนได้รักพวกพ้อง 5) คนได้รักบ้านเกิด 6) คนได้รู้จักปรับตัว 7) คนได้รัก
ธรรมชาติ 8) คนได้ขยันศึกษาหาความรู้ 9) คนได้เชื่อในโชคชะตา 10) คนได้เชื่อเรื่องไสย
ศาสตร์ 11) คนได้ชอบสังสรรค์ 12) คนได้หัวหมอ 13) คนได้ชอบเล่นการพนันขึ้นต่อ และ
14) คนได้เคารพผู้สูงอายุ/ผู้อาวุโส ซึ่งจากการศึกษากลวิธีทางภาษาที่พบในทุกอัตลักษณ์
ได้แก่ การใช้ภาษาถิ่น การหยอกเย้าหรือการกล่าวตลก การใช้คำส่ออารมณ์ การเล่นคำ
และ การใช้คำลงท้าย อีกทั้งยังมีกลวิธีที่จะพบในบาง
อัตลักษณ์เท่านั้น เช่น ในอัตลักษณ์คนได้รักพวกพ้องและคนได้เคารพผู้สูงอายุ/ผู้อาวุโสจะ
พบกลวิธีการใช้คำเรียกญาติ เป็นต้น

8. งานวิจัยเรื่องการนำเสนออัตลักษณ์แร็ปเปอร์ผ่านกลวิธีทางภาษาในการดวล
แร็ปสดไทย ของปิตุศักดิ์ บุญใส (2564) โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ได้แก่ 1) เพื่อ
วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในการดวลแร็ปสดไทย และ 2) เพื่อวิเคราะห์อัตลักษณ์แร็ปเปอร์
ไทยที่นำเสนอผ่านกลวิธีทางภาษาในการดวลแร็ปสดไทย โดยมีขอบเขตของงานวิจัย คือ
ศึกษาเพลงแร็ปไทยในการดวลแร็ปสดเดอะวอร์ฮีสออน ครั้งที่ 3 (THE WAR IS ON 3) ใน
ปี พ.ศ. 2559 จำนวน 132 เพลง และการดวลแร็ปสดเดอะวอร์ฮีสออน ครั้งที่ 4 (THE
WAR IS ON 4) ในปี พ.ศ. 2562 จำนวน 121 เพลง รวมทั้งสิ้น 253 เพลง โดยเข้าถึงข้อมูล
การแข่งขันทั้งสองครั้งผ่านวิดีโอที่เผยแพร่ทางเว็บไซต์ยูทูบ
(www.youtube.com/rapisnow) จำนวน 62 วิดีโอ และสรุปผลการศึกษาแบ่งออกเป็น
3 ประเด็น ได้แก่ 1) การวิเคราะห์การดวลแร็ปสดไทยตามแนวชาติพันธุ์วรรณาแห่งการ

สื่อสาร มีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ คือ 1.1) ฉากและสถานที่ 1.2) ผู้ร่วมเหตุการณ์ สื่อสาร 1.3) จุดมุ่งหมายการสื่อสาร 1.4) ลำดับวาทกรรม 1.5) น้ำเสียง 1.6) เครื่องมือสื่อสาร 1.7) บรรทัดฐานการตีความและการปฏิสัมพันธ์ และ 1.8) ประเภทการสื่อสาร 2) กลวิธีทางภาษาในการดวลแรปสดไทย พบการใช้กลวิธีทางภาษาทั้งหมด 8 กลวิธี ได้แก่ 2.1) การใช้คำ 2.2) การใช้เสียงประกอบจังหวะ 2.3) การใช้สัมผัสคล้อง 2.4) การซ้ำ 2.5) การหักล้างถ้อยคำ 2.6) การใช้ภาษาอังกฤษ 2.7) การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน และ 2.8) การใช้อุปลักษณ์ และ 3) อัตลักษณ์แรปเปอร์ในการดวลแรปสดไทย พบอัตลักษณ์ทั้งหมด 6 ประเด็น ได้แก่ 3.1) แรปเปอร์มีทักษะในการแรป 3.2) แรปเปอร์มีทักษะและปฏิภาณทางภาษา 3.3) แรปเปอร์มีศักดิ์ศรี 3.4) แรปเปอร์ทำท่ายกขบและแบบแผน 3.5) แรปเปอร์เป็นนักวิพากษ์วิจารณ์ และ 3.6) แรปเปอร์รักษาวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่ม นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยพบประเด็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์แรปเปอร์ในการดวลแรปสดไทยที่น่าสนใจอีก 4 ประเด็น ได้แก่ 1) อัตลักษณ์แรปเปอร์กับข้อสังเกตในวัฒนธรรมฮิปฮอป 2) การดวลแรปสดไทย: “ภาษา” คือ “ศอก หมัด” 3) การแรปกับเพลงพื้นบ้านไทย และ 4) การนำเสนออัตลักษณ์แรปเปอร์ในพื้นที่ที่ต่างกัน จากผลสรุปแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างบริบทการสื่อสาร การใช้ภาษา และการนำเสนออัตลักษณ์ คนแรปใช้ภาษาในการแรปเพื่อแสดงคุณลักษณะที่เหมาะสมในการเป็นแรปเปอร์เหล่านั้นออกมา และการนำเสนอคุณลักษณะเหล่านั้นเองก็เป็นความพยายามในการนำเสนอตัวตนของแรปเปอร์ว่าเป็นอย่างไร จึงทำให้เห็น “อัตลักษณ์แรปเปอร์” ในการดวลแรปสดไทย

9. งานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์เกี่ยวกับอัตลักษณ์ความเป็นเกาหลีนิตยสารบันเทิงเกาหลี่ที่ตีพิมพ์เป็นภาษาไทย ของตือนา คาซา (2557) โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่สื่ออัตลักษณ์ความเป็นเกาหลี่ในนิตยสารบันเทิงเกาหลี่ที่ตีพิมพ์เป็นภาษาไทย และ 2) ตีความอัตลักษณ์ความเป็นเกาหลี่ที่ปรากฏในนิตยสารบันเทิงเกาหลี่ที่ตีพิมพ์เป็นภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีนำเสนอตัวบทสามารถแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 “กลวิธีนำเสนอตัวบทในนิตยสารบันเทิงเกาหลี่ที่ตีพิมพ์เป็นภาษาไทย” ได้แก่ 1) รูปแบบของคอลัมน์ 2) โครงสร้างของข้อความในคอลัมน์ และส่วนที่ 2 “กลวิธีทางภาษาที่สื่อความหมายความเป็นเกาหลี่”

พบกลวิธีทางภาษาที่ปรากฏ 4 กลวิธี ได้แก่ 1) การอ้างถึง 2) กลวิธีทางศัพท์ 3) การเพิ่มระดับความหมายเชิงบวก และ 4) กลวิธีทางสหพ นอกจากนี้นักยังพบการนำเสนอความเป็นเกาหลีที่ปรากฏในนิตยสารบันเทิงเกาหลีที่ตีพิมพ์เป็นภาษาไทย ซึ่งสามารถพิจารณาตีความการสื่อความหมายและอัตลักษณ์เกาหลีได้ 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 “มุมมองการสื่อความหมายความเป็นเกาหลีในนิตยสารบันเทิงเกาหลีที่ตีพิมพ์เป็นภาษาไทย” ประเด็นที่ 2 “เนื้อหาที่นำเสนอความเป็นเกาหลีในนิตยสารบันเทิงเกาหลีที่ตีพิมพ์เป็นภาษาไทย” และประเด็นที่ 3 “อัตลักษณ์ความเป็นเกาหลีในนิตยสารบันเทิงเกาหลีที่ตีพิมพ์เป็นภาษาไทย” มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษา

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นพบว่ายังไม่มีการวิจัยใดที่ศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีทางภาษาของ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” มาก่อน คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา กลวิธีทางภาษาของ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ในการหาเสียงรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผ่านสื่อออนไลน์

ขอบเขตของการศึกษา

คณะผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับกลวิธีทางภาษาทั้ง 9 เรื่อง และเก็บข้อมูลจากสื่อออนไลน์ทั้ง 3 ช่องทาง⁴ ได้แก่ เฟซบุ๊ก (Facebook) ยูทูบ (Youtube) และติ๊กต็อก (Tiktok) ของ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ในช่วงเวลาระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 จนถึงวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 เนื่องจากเป็นวันสุดท้ายของการหาเสียงเลือกตั้ง เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำงานวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. เฟซบุ๊ก (Facebook) ชื่อ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” โดยคัดเลือกคลิปวิดีโอที่มียอดการรับชมสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1: “เสียงของคนกรุงเทพฯ เสียงของพวกเราทุกคน” (ยอดผู้รับชม 9.5 แสน ครั้ง) ระยะเวลา 6:11 นาที อันดับที่ 2: “One day with Chadchat – หนึ่งวันกับซัชชาติ” (ยอดผู้รับชม 7 แสน ครั้ง) ระยะเวลา 10:24 นาที อันดับ

⁴ ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2566

ที่ 3: “ขอยลั้กับปัญหาลั้ ญ พหลโยธิน 46” (ยอดผู้รับชม 6.1 แสน ครั้ง) ระยะเวลา 37:03 นาที

2. ยูทูบ (Youtube) โดยคัดเลือกคลิปวิดีโอที่มียอดการรับชมสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1: ถ่ายทอดสด “9 ปี ตามหาผู้ว่าฯ เลือกลง” จากช่อง 3PlusNews (ยอดการรับชม 1,142,183 ครั้ง) ระยะเวลา 2:05:53 นาที อันดับที่ 2: คลิปเต็ม #TheStandardDebate ดีเบตผู้ว่าฯ กทม. THE CANDIDATE BATTLE จากช่อง THE STANDARD (ยอดการรับชม 682,667 ครั้ง) ระยะเวลา 5:24:55 นาที อันดับที่ 3: คลิปเต็ม #ผู้ว่าHardTalk จอมขวัญถามเจาะผู้ว่าฯ กทม. 65 จากช่อง Jomquan (ยอดการรับชม 419,601 ครั้ง) ระยะเวลา 3:48:00 นาที

3. ดีกติก (Tiktok) ชื่อ “@chadchartandfriends” (เพื่อนซี้ซชาติ) มีผู้ติดตามจำนวน 549.5K (549,5xx คน) จำนวน 51 คลิป ซึ่งเป็นคลิปที่เผยแพร่ในช่วงเวลาของการหาเสียงเลือกตั้ง โดยแต่ละคลิปมีระยะเวลาประมาณ 15 – 90 วินาที

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวคิดและแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. คัดเลือกข้อมูลการหาเสียงเลือกตั้งของ “ซชาติ สิทธิพันธุ์” ผ่านสื่อออนไลน์ ได้แก่ เฟซบุ๊ก (Facebook) ยูทูบ (Youtube) ที่มียอดรับชมสูงสุด 3 อันดับแรก และดีกติก (Tiktok) จำนวน 51 คลิป โดยเป็นช่วงระยะเวลาที่ “ซชาติ สิทธิพันธุ์” เริ่มหาเสียงเลือกตั้งจนถึงวันประกาศยุติการหาเสียงเลือกตั้ง

3. เก็บรวบรวมข้อมูลของ “ซชาติ สิทธิพันธุ์” ด้วยวิธีการถ่ายทอดบทสนทนาเป็นตัวอักษรจากสื่อออนไลน์ทั้ง 3 ช่องทาง

4. นำข้อมูลการถ่ายทอดบทสนทนาจากสื่อออนไลน์ทั้ง 3 ช่องทาง ได้แก่ เฟซบุ๊ก (Facebook) ยูทูบ (Youtube) และดีกติก (Tiktok) มาวิเคราะห์เพื่อศึกษาทวิทางภาษาของ “ซชาติ สิทธิพันธุ์” โดยใช้ทวิทางภาษาจากงานวิจัยที่มีก่อนหน้ามาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ทวิทางภาษาที่ปรากฏในเฟซบุ๊ก (Facebook)

- 4.2 วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ปรากฏในยูทูบ (Youtube)
- 4.3 วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ปรากฏในติ๊กต็อก (Tiktok)
- 4.4 นำกลวิธีทางภาษาจากสื่อออนไลน์ทั้ง 3 ช่องทางมาจัดกลุ่ม
5. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะโดยการเขียนพรรณนาเชิงวิเคราะห์

ผลการศึกษา

จากการศึกษาวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาของ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ในการสมัครรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผ่านสื่อออนไลน์ พบผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การใช้ทัศนภาวะ หมายถึง คำที่ครอบคลุมรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งยอมให้ผู้พูดแสดงการเปลี่ยนแปลงระดับการให้คำมั่นหรือความเชื่อในบางเรื่อง โดยมีความสำคัญในการแสดงให้เห็นโลกสมมติจากความคิดของผู้พูดที่ต้องการนำเสนอความคิดต่าง ๆ ในวาทกรรมด้วยคำแสดงทัศนภาวะ เช่น ควร ต้อง ย่อม เชื่อว่า เป็นต้น ซึ่งการวิเคราะห์จะไม่ได้วิเคราะห์เพียงคำเดียวเพราะอาจจะทำให้ไม่เข้าใจความคิดของผู้พูดได้ชัดเจนจึงต้องอธิบายร่วมกับข้อความต่าง ๆ ปรากฏด้วย (ซิษณุพงศ์ อินทรเกษม, 2559) พบการใช้ทัศนภาวะทั้งสิ้น 302 ครั้ง ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 1: “...กรุงเทพฯ ต้องมีโรงเรียนดีใกล้บ้าน โรงเรียนที่ดี สามารถพูดภาษาอังกฤษได้...”

(THE STANDARD, 2565)

จากตัวอย่างที่ 1 เป็นการใช้ทัศนภาวะบอกความจำเป็น ได้แก่คำว่า “ต้อง” ซึ่งเป็นการบอกความจำเป็นที่ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” คิดว่าจำเป็นที่จะต้องมีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จึงแสดงให้เห็นว่า “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” มีการนำเสนอตรรกะความคิด ความเชื่อของตนเอง ทั้งนี้จำเป็นต้องอาศัยบริบทรอบข้างในการตีความด้วย

2. การใช้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง การที่ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” นำคำภาษาต่างประเทศมาใช้แทนคำในภาษาไทย อาจเกิดจากความเคยชิน กล่าวคือ ในภาษาไทยมีคำยืมจากภาษาต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เมื่อมีการติดต่อสัมพันธ์กันจึงเป็นเรื่องธรรมดาที่จะมีการหยิบยืมภาษาของชาติอื่นมาใช้ (นพวรรณ เมืองแก้ว และคณะ, 2563) พบการใช้ภาษาต่างประเทศทั้งสิ้น 212 ครั้ง ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 2: “...แล้วเราไม่สามารถมี policy อันนิ่ง หรือสองอันที่ไปแตะชีวิตทุกคนได้ เราก็เลยทำเหมือนคล้าย ๆ มันเรียกเป็นนโยบายย่อยหรือว่า action plan เนี่ยแหละที่กระจาย แล้วเราเชื่อว่าอันเนี้ยมาถูกทาง เพราะเราได้ feedback ดี แล้วมีคนเข้า comment นโยบายเราก็หลายพันคน...”

(Jomquan, 2565)

จากตัวอย่างที่ 2 พบว่า “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” มักมีการใช้คำภาษาต่างประเทศผสมกับการใช้ภาษาไทยในการตอบคำถามหรือขยายความบางสิ่ง ซึ่งอาจเป็นเพราะซัชชาติ สิทธิพันธุ์ เคยศึกษาที่ต่างประเทศเป็นเวลานานจึงมีการใช้คำภาษาต่างประเทศจนเกิดความเคยชิน ซึ่งในบางคำศัพท์อาจใช้โดยไม่รู้ตัว แต่ทั้งนี้ก็เป็นคำศัพท์พื้นฐานธรรมดาที่คนทั่วไปเข้าใจได้

3. การใช้ภาษาแบบเป็นกันเอง เป็นรูปแบบของภาษาที่ใช้พูดโดยไม่ระมัดระวัง พูดแบบตามสบาย และไม่รู้สึกรู้ตัว โดยในการออกเสียงมักมีการออกเสียงไม่ชัดเจน คำศัพท์ที่ใช้มักมีสแลงปนและใช้คำลงท้ายมาก (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2533 อ้างถึงใน ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2550) พบการใช้ภาษาแบบเป็นกันเองทั้งสิ้น 194 ครั้ง โดยสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

3.1 การใช้ภาษาปาก หมายถึง ภาษาพูดที่แสดงความรู้สึกนึกเคยไม่เหมาะที่จะใช้เป็นพิธีรีตอง (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554, 2556) พบการใช้ภาษาปากทั้งสิ้น 19 ครั้ง เช่น จิบหาย (ในความหมายว่า เสียหายย่อยยับ) ยัด (ในความหมาย กิน) ฯลฯ ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 3: “...จิบหายทำไมมันขาวตรงนี้วะ แล้วดำตรงนี้วะ เออ...”

(ซัชชาติ สิทธิพันธุ์, 2565ก)

ตัวอย่างที่ 4: “...ยังไม่ได้กินเลย กินโรตีสไปแผ่นนึงเมื่อก็ หนไม่ไหวก็เลยบอก
ทีมงาน เลยยัดโรตีสไปแผ่นนึง...”

(ชัชชาติ สิทธิพันธุ์, 2565ก)

3.2 การใช้คำอุทาน หมายถึง เสียงหรือคำที่เปล่งออกมาเวลาตกใจ ดีใจ
หรือเสียใจ (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554, 2556) พบการใช้คำอุทานทั้งสิ้น
65 ครั้ง เช่น โห! อ้อ! เห้ย! อ้าว! โอโห! เอ๊ะ! เอ้า! ฯลฯ ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 5: “...โอโห! แบบนี้ค่อยสมควรดีศรีหนอย่อมแบบนี้ ยืมเขามาหรอเนี่ย
อ้าว! มาด้วยกันดิ อ้าว! มาด้วยกันเข้ามาด้วยกัน...”

(ชัชชาติ สิทธิพันธุ์, 2565ค)

3.3 การใช้คำลงท้าย หมายถึง คำลงท้ายคำหรือประโยคที่มักพบใน
ชีวิตประจำวันขณะสนทนาอย่างเป็นกันเอง (ธัญวลัย, 2563) พบการใช้คำลงท้ายทั้งสิ้น 9
ครั้ง เช่น ะเนี่ย หะ ะ เว้ย ฯลฯ ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 6: ทีมงาน: อาจารย์เป็นยังไงบ้างครับตะก็

ชัชชาติ: เหนื่อยหะ

(chadchartandfriends, 2565)

ตัวอย่างที่ 7: ระวังเหยียบปลิงนะ มันเคยจมนิดหัวเลยนะ ไม่ค่อยโอเคเว้ย

(ชัชชาติ สิทธิพันธุ์, 2565ค)

3.4 การตัดคำ หมายถึง การตัดหรือลดรูปของคำให้เหลือน้อยลงกว่าคำ
เดิม เพื่อให้พยางค์สั้นเข้า (รักษภาษาไทย, 2559) พบการใช้การตัดคำทั้งสิ้น 101 ครั้ง เช่น
ผู้ว่าฯ (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) กรุงเทพฯ (กรุงเทพมหานคร) อังรีฯ (ถนนอังรีดูนัง)
ฝั่งธนฯ (ฝั่งธนบุรี) สวนลุมฯ (สวนลุมพินี) ฯลฯ ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 8: “...ช่วงแรก ๆ เราารู้สึกว่ากรุงเทพฯ เป็นเมืองที่เหนื่อยล้าครับ แล้วก็
เต็มไปด้วยความหมดหวังนะครับ...”

(ชัชชาติ สิทธิพันธุ์, 2565ข)

ตัวอย่างที่ 9: “...อย่างเราไปสวนลุมฯ นี่นะ ถามว่าต้องการอะไร ขอต้องการแค่
สบู่ล้างมืออะในห้องน้ำอะ...”

(THE STANDARD, 2565)

จากตัวอย่างที่ 3 – 7 พบการใช้ภาษาปาก การใช้คำอุทาน และการใช้คำลงท้าย
ถึงแม้ว่าคำเหล่านี้จะเป็นคำที่ไม่สุภาพหรือเป็นคำที่ใช้กันในแวดวงคนสนิทเท่านั้น แต่เมื่อนำมาใช้กลับไม่แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงของคำพูด เนื่องจากขณะการสัมภาษณ์หรือ
พูดคุย “ชัชชาติ สิทธิพันธุ์” มีความมั่นคงทางอารมณ์ ไม่ฉุนเฉียว จึงทำให้เป็นการสื่อสารที่
แสดงออกถึงความจริงใจและตรงไปตรงมา ส่วนตัวอย่างที่ 8 – 9 พบการใช้การตัดคำ สังเกตได้
จากคำว่า “กรุงเทพฯ” (กรุงเทพมหานคร) สวนลุมฯ (สวนลุมพินี) ซึ่งเป็นภาษาปากหรือเป็น
คำที่นิยมเรียกกัน ทั้งนี้ เนื่องจากการตอบคำถามหรือพูดคุยมีระยะเวลาจำกัด การตัดคำจะ
ช่วยกระชับเวลาได้ดี

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า “ชัชชาติ สิทธิพันธุ์” มักใช้การตัดคำ “กรุงเทพฯ”
(กรุงเทพมหานคร) มากที่สุด เนื่องจากสะดวกต่อการตอบคำถามและพูดคุย เช่น
การแก้ไขปัญหาในกรุงเทพฯ การพัฒนากรุงเทพฯ ให้ดีขึ้น ซึ่งการใช้กลวิธีนี้แสดงให้เห็นว่า
“ชัชชาติ สิทธิพันธุ์” มีความไม่ถือตัว จึงทำให้เกิดความสนิทสนมและลดช่องว่างระหว่างวัย
 อีกทั้งยังทำให้บรรยากาศในการพูดคุยผ่อนคลายมากขึ้น

4. การเลือกใช้คำศัพท์ เป็นกลวิธีทางภาษาที่ใช้คำหรือชุดคำสื่อ
ความคิดหรือการกระทำต่าง ๆ เพื่อให้เห็นลักษณะสำคัญบางประการ (พรหมมินทร์ ประไพ
พงษ์, 2564) ดังนั้น การเลือกใช้ถ้อยคำก็เพื่อนำเสนอให้ผู้อ่านเห็นตัวตนอุปนิสัยใจคอ
เพื่อที่จะให้สังคมรู้จักและทำความเข้าใจมากขึ้น (มยุรา ปุลงามะระ, 2561)
พบการเลือกใช้คำศัพท์ทั้งสิ้น 168 ครั้ง โดยสามารถแบ่งได้ดังนี้

4.1 การใช้คำสรรพนาม หมายถึง คำที่ใช้แทนชื่อ นาม หรือข้อความที่
กล่าวมาแล้ว เพื่อไม่ต้องกล่าวชื่อ นาม หรือข้อความนั้นซ้ำอีก (พจนานุกรม
ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554, 2556) พบว่า ชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ใช้คำว่า “เรา” ในการใช้
เรียกแทนตนเองซึ่งพบการใช้คำสรรพนามทั้งสิ้น 120 ครั้ง ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 10: “...เราออกจากบ้าน 6 โมง ออกมาตี 4 นึกว่าเช้า มีคนออกมาก่อน เราอีก แล้วคนที่กลับเย็นกว่าเราก็มี ที่ต้องเดินทางรถเมล์ ติดอยู่ 2-3 ชั่วโมง...”

(ซัชชาติ สิทธิพันธุ์, 2565ก)

จากตัวอย่างที่ 10 พบว่า “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” มีการใช้คำสรรพนาม “เรา” เพื่อเรียกแทนตนเองเพียงคนเดียวในระหว่างการตอบคำถาม พูดคุย หรือสนทนากับบุคคลอื่นที่ไม่สนิทสนม แต่ยังเป็นคำที่สุภาพหรืออยู่ในระดับกึ่งทางการ ซึ่งตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมายของคำดังกล่าวไว้ว่า “สรรพนามบุรุษที่ 1 เป็นคำแทนตัวผู้พูด จะเป็นคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ ถ้าผู้พูดเป็นคนคนเดียว อาจพูดแทนคนอื่น ๆ รวมทั้งตัวเองด้วย”

4.2 การใช้คำลงท้าย หมายถึง คำที่ใช้แสดงความสุภาพในการลงท้ายคำหรือประโยคในรูปแบบที่ลดความเป็นทางการลง พบการใช้คำลงท้าย “ฮะ” และ “นะฮะ” ทั้งสิ้น 48 ครั้ง ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 11: “...ผมว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ แต่มันซับซ้อนฮะ ผมพยายามอ่านก็มีรายละเอียดเยอะฮะ...”

(3PlusNews, 2565)

จากตัวอย่างที่ 11 พบการใช้คำว่า “ฮะ” หลายครั้ง ซึ่งคำดังกล่าวเป็นการพูดเพื่อบอกเล่าและลดความเป็นทางการลงจากคำเดิม คือ “ครับ” แสดงให้เห็นว่า “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ใช้คำดังกล่าวเพื่อต้องการพูดคุยหรือสนทนากับผู้อื่นแบบไม่เป็นทางการ

5. การใช้คำย่อของชื่อเฉพาะ หมายถึง การนำอักษรบางตัวในคำหนึ่ง ๆ ใช้เรียกแทนคำเต็ม โดยมากจะเป็นพยัญชนะ อาจใส่วัดหรือไม่ใส่วัดด้านหลังอักษรนั้น ๆ นิยมนำอักษรต้นพยางค์ แต่บางครั้งก็มีการใช้อักษรท้ายพยางค์ก็มี และบางครั้งอักษรย่อก็สามารถอ่านได้เป็นพยางค์ (Wordy Guru, 2566) กล่าวคือ พบการใช้คำย่อชื่อหน่วยงาน เนื่องจากการสื่อสารสั้นหรือการโต้ตอบที่มีระยะเวลาที่จำกัด จึงจำเป็นต้องกระชับคำพูด พบการใช้คำย่อชื่อเฉพาะทั้งสิ้น 109 ครั้ง ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 12: “...คือคนไร้บ้านมีสองหน่วยก็คือ**กทม.กับกรม** โอเคกทม.อย่างน้อยเนี่ยต้องมีบ้านอุ่นใจให้เขามาพักก่อน ลงทะเบียนคนไร้บ้าน...”

(3PlusNews, 2565)

จากตัวอย่างที่ 12 พบคำย่อของชื่อเฉพาะ ได้แก่คำว่า กทม. หมายถึง คณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร/หน่วยงานกรุงเทพมหานคร กรม. คือ คณะรัฐมนตรี เป็นการแสดงให้เห็นว่า “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” เลี่ยงการใช้คำศัพท์เฉพาะของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ยาว เพื่อต้องการสื่อสารให้รวดเร็วและกระชับ ทั้งนี้ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ต้องมีความเข้าใจและความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ของหน่วยงานนั้น ๆ ในการตอบคำถาม การนำเสนอ การแก้ปัญหาหรือการประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ให้ถูกต้อง

6. การใช้นามนัย เป็นการใช้สิ่งหนึ่งกล่าวแทนอีกสิ่งหนึ่ง โดยที่สิ่งนั้นอยู่ในวงความหมายเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นส่วนรวมแทนส่วนย่อย หรือส่วนย่อยแทนส่วนรวมก็ตาม (ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร์, 2560) พบการใช้นามนัยทั้งสิ้น 54 ครั้ง ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 13: “...เขาบอกว่าไปพวกผู้ว่าฯ เนี่ยสปีก็ไผ่ล่มาทีนึง จากนั้นก็**หายหัว**ไปเลย ไม่เคยเจอ ก็ต้องบอกเลยว่าผมไม่ใช่ออย่างนั้นฮะ...”

(3PlusNews, 2565)

จากตัวอย่างที่ 13 พบว่า มีการใช้นามนัยรูปแบบส่วนย่อยแทนส่วนใหญ่ สังเกตได้จากคำว่า หายหัว หมายถึง หายไปนาน หายไป หลบไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) เป็นการใช้หัวที่เป็นส่วนย่อยแทนร่างกายหรือทั้งตัวที่เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะทำให้เห็นภาพและสื่ออารมณ์ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

7. การกล่าวซ้ำ เป็นกลวิธีที่ช่วยสร้างความรู้สึกร่วมและช่วยเน้นย้ำความหมายของคำหรือถ้อยคำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้แนวคิดสำคัญเด่นชัด (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2550 อ้างถึงใน ปิติศศักดิ์ บุญใส, 2564) พบการใช้การกล่าวซ้ำทั้งสิ้น 46 ครั้ง เช่น เส้นเลือดฝอย เราเห็น เนี่ย อุโมงค์ ประณีประนอม พรรค ผู้ว่าฯ ฯลฯ ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 14: “...อย่างที่เราพยายามพูดตลอดไงว่าปัญหาของมันอยู่ที่**เส้นเลือดฝอย** เพราะบางที**เส้นเลือดฝอย**อุดตันมันไปไม่ได้ จริง ๆ แล้วอย่างที่บอกต้องพยายามดูแลน้ำให้ถึงอุโมงค์ให้ได้ เส้นเลือดใหญ่มีอยู่แล้วไง แต่ว่า**เส้นเลือดฝอย**แทนที่เราจะทำ

อุโมงค์ใหญ่เพิ่มเติมแทนที่เราจะดู จะทำยังไงให้ระบบทั้งระบบอย่างน้อยสมบูรณ์ซักเส้นนี้
ก่อนอย่างนี้ครับ...”

(ชัชชาติ สิทธิพันธุ์, 2565ค)

จากตัวอย่างที่ 14 พบการกล่าวคำซ้ำ ๆ ติดต่อกัน เป็นการกล่าวซ้ำเพื่อย้ำถึง
ประเด็นที่ต้องการจะกล่าวถึง สังเกตได้จากคำว่า “เส้นเลือดฝอย” แสดงให้เห็นว่า
“ชัชชาติ สิทธิพันธุ์” ต้องการเน้นย้ำให้ผู้ฟังเข้าใจถึงประเด็นที่ต้องการจะสื่อและรับรู้เพื่อ
ทำความเข้าใจตรงกัน

8. การใช้คำเรียกเครือญาติ หมายถึง คำที่แต่ละสังคมวัฒนธรรมกำหนดขึ้นมา
และใช้เรียกผู้ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับครอบครัวและเครือญาติในสังคมนั้น ๆ
(มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, ม.ป.ป.) กล่าวคือ การใช้คำเรียกเครือญาติ
ในภาษาไทยคำนึงถึงเรื่องความอาวุโสเป็นอันดับต้น คำเรียกเครือญาติเป็นสัญลักษณ์แทน
การให้ความสำคัญกับความมีอาวุโส (นพวรรณ เมืองแก้ว และคณะ, 2563) พบการใช้คำ
เรียกเครือญาติทั้งสิ้น 32 ครั้ง ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 15: “...ขอพรหน่อยแม่ ขอพรหน่อยได้ไหม...”

(ชัชชาติ สิทธิพันธุ์, 2565ก)

ตัวอย่างที่ 16: “...เป็นไงบ้างครับลุง อยู่กับลูกก็คนเนี่ย...”

(ชัชชาติ สิทธิพันธุ์, 2565ค)

จากตัวอย่างที่ 15 – 16 พบว่า “ชัชชาติ สิทธิพันธุ์” มีการใช้คำเรียกเครือญาติใน
การออกหาเสียงหรือพบปะประชาชนเพื่อพูดคุยและไต่ถามสารทุกข์สุกดิบ สังเกตได้จากคำ
ว่า “แม่” “ลุง” เพื่อสร้างความใกล้ชิดสนิทสนม ลดความห่างเหิน และแสดงถึงความอ่อน
น้อมถ่อมตน

9. การใช้มูลบท กล่าวคือ มูลบท หมายถึง คำกล่าวหรือการบอกนัยความจริงที่
เกิดขึ้นก่อน มูลบทจึงเป็นการทำให้เชื่อว่ามีสิ่งใดสิ่งหนึ่งปรากฏอยู่ก่อนแล้ว หรือมีความคิด
และเจตนาบางอย่างที่แฝงอยู่ในข้อความในตัวบท อาจเป็นถ้อยคำหรือรูปภาพบางชนิดไม่

ว่าจะเป็นคำ วลี หรือโครงสร้างประโยค (มยุรา ปุลงามะระ, 2561) พบกลวิธีการใช้มูลบท
ทั้งสิ้น 27 ครั้ง ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 17: “...อย่างน้อยการทำให้กรุงเทพฯ น่าอยู่ขึ้น ก็อาจจะเป็นเหมือนกับ
สิ่งดีเล็ก ๆ ในชีวิตที่อาจจะทำให้หลาย ๆ คนมีกำลังใจที่จะก้าวเดินต่อไป...”

(ซัชชาติ สิทธิพันธุ์, 2565ข)

ตัวอย่างที่ 18: “...ก็เทศกาลเองแทนที่จะไปไล่จับแม่วัว ต้องเปลี่ยนเป็นผู้ช่วย
ตำรวจ มาดูแลความปลอดภัยมากขึ้น...”

(3PlusNews, 2565)

จากตัวอย่างที่ 17 - 18 พบว่า “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” มีการใช้มูลบทเพื่อชี้แนะให้
เห็นถึงคุณลักษณะเชิงบวกของกรุงเทพมหานครที่จะสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นจากเดิมและทำ
ให้เทศกาลถูกมองในแง่บวกมากขึ้น เนื่องจากการใช้ภาษาที่ดีจะช่วยเปลี่ยนทัศนคติด้านลบ
ให้ดีขึ้นได้ โดยสังเกตได้จากคำว่า “น่าอยู่ขึ้น” “มากขึ้น” ซึ่งมีนัยยะที่แฝงอยู่ว่าก่อนหน้านี้
กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่ ‘ไม่’ เหมาะสำหรับการอยู่อาศัย
และแสดงถึงความไม่ปลอดภัยของการจัดระเบียบดูแลผู้ประกอบการ อาทิ พ่อค้าแม่ค้า
หาบเร่แผงลอย เป็นการโน้มน้าวใจให้ประชาชนเลือกตนเอง เพราะเชื่อว่าจะสามารถแก้ไข
ปัญหาได้

10. การใช้อุปลักษณ์ เป็นการนำความหมายทั้งสองสิ่งมาเปรียบเทียบกัน โดยที่
ทั้งสองสิ่งจะต้องมีความหมายแตกต่างกัน เรียกสิ่งที่เป็นต้นแบบของการเปรียบเทียบว่า
“แบบเปรียบเทียบ” หรือ “แฉดวงความหมายต้นทาง” และเรียกสิ่งที่ถูกนำมาเปรียบเทียบว่า
“สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ” หรือ “แฉดวงความหมายปลายทาง” (ศิริพร ภักดีผาสุข, 2561 อ้างถึงใน
วรารพร สารกุล, 2563) พบทั้งสิ้น 16 ครั้ง ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 19: “...ถ้าเรามีพนักงานเป็นประชาชนเนีย เราไม่ต้องกลัวทุนใหญ่
หรือกรับ เพราะเราเอาประชาชนเป็นหลักใจ เราก็ต้องมาตรฐานให้ดี เอาเทคโนโลยีมาจับ
เอาฐานประชาชนมาเป็นส่วนร่วมในการแก้คอร์รัปชัน...”

(THE STANDARD, 2565)

จากตัวอย่างที่ 19 มีการใช้อุปลักษณ์ “พนักงาน” คือ “ประชาชน” ในบริบทนี้เป็น
การเปรียบว่าผู้ว่าฯ นั้นเป็นคนนั่งเก้าอี้ที่กำลังต่อสู้เราจากเพื่อประโยชน์ของประชาชน ไม่

จำเป็นต้องกล้านายทุนใหญ่ โดยพนักงานก็เปรียบเสมือนประชาชนที่คอยสนับสนุนผู้ว่าฯ เพราะซัชชาติเชื่อว่าการที่มีประชาชนให้การสนับสนุนจะสามารถทำให้ทุกอย่างสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะเป็นการทำเพื่อประชาชนคนกรุงเทพฯ ด้วยกันเอง แสดงให้เห็นว่า “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ใช้กลวิธีดังกล่าวเพื่อต้องการให้ผู้ฟังเกิดมโนภาพถึงสิ่งที่ต้องการจะสื่อสารและเข้าใจได้ชัดเจนมากขึ้นจากการเปรียบเทียบ และโน้มน้าวว่าตนเองเป็นผู้ที่จะทำเพื่อประชาชนและอยากให้ประชาชนสนับสนุนตนเช่นเดียวกัน

11. การอ้างถึง เป็นการใช้รูปภาพในการอ้างถึงคำหรือกลุ่มคำที่ได้กล่าวถึงไปแล้ว หรือกำลังจะกล่าวถึงรูปภาพที่ใช้อ้างถึง สามารถตีความได้จากบริบทว่าหมายถึงสิ่งเดียวกันกับรูปที่ถูกอ้างถึง ซึ่งการอ้างถึงภายในบริบทภาษาอาจปรากฏแบบการอ้างถึงนำและการอ้างถึงตาม หรือปรากฏทั้งแบบการอ้างถึงนำและอ้างถึงตามก็ได้ (ดิอนา คาซา, 2557) พบกลวิธีการอ้างถึง ทั้งสิ้น 15 ครั้ง ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 20: “...ไอ้เส้นเลือดฝอยคือการดูแลสนามเด็กเล่น พื้นที่สีเขียวที่คนสามารถเดินได้ ท่อระบายน้ำหน้าบ้านที่ไม่อุดตัน พวกนี้คือสิ่งที่ประชาชนต้องการอะ...”

(ซัชชาติ สิทธิพันธุ์, 2565ก)

จากตัวอย่างที่ 20 เป็นการใช้กลวิธีการอ้างถึงทั้งแบบนำและแบบตาม โดยการอ้างถึงแบบนำ คือใช้รูปภาพที่มีความหมายไม่ชัดเจน สังเกตได้จาก “ไอ้เส้นเลือดฝอย” มาปรากฏนำหน้ารูปภาพที่มีความหมายชัดเจน คือ “การดูแลสนามเด็กเล่น” “พื้นที่สีเขียวที่คนสามารถเดินได้” “ท่อระบายน้ำหน้าบ้านที่ไม่อุดตัน” และมีการใช้การอ้างถึงแบบตาม คือใช้รูปภาพที่มีความหมายชัดเจนข้างต้นมาปรากฏนำหน้ารูปภาพที่มีความหมายไม่ชัดเจน คือคำว่า “พวกนี้” แสดงให้เห็นว่า “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ใช้การอ้างถึงในการเพิ่มความเรื่องเดิมเพื่อไม่ต้องกล่าวคำที่ได้กล่าวถึงไปแล้ว ทำให้ข้อความมีความกระชับและคนสามารถติดตามได้ง่าย

12. การกล่าวอ้าง คือ การกล่าวถึงกลุ่มคนหรือกลุ่มของสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่กันอย่างเป็นระบบ และเชื่อว่าเมื่อนำมาใช้ในการอ้างถึงแล้วจะมีอิทธิพลกับความคิดความเชื่อของคนในสังคม (วิชญพงศ์ อินทรเกษม, 2562) หรือเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลที่นำเสนอ

โดยมีแหล่งอ้างอิง ได้แก่ งานวิจัย หน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ บุคคลที่มีชื่อเสียง (ธีระ บุชบก แก้ว, 2553) พบทั้งสิ้น 11 ครั้งตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 21: “...**ท่านจ๊กกพันธุ์**บอกว่ามีระบบที่เป็นแบบสูบน้ำกับเป็นศูนย์สูบน้ำอะไรอย่างนี้ มีคนเฝ้าไม่มีคนเฝ้าต้องดูให้ครบแล้วอย่าให้เป็นความผิดพลาดของคนด้วย...”

(ชัชชาติ สิทธิพันธุ์, 2565ค)

จากตัวอย่างที่ 21 สรุปได้ว่า พบการกล่าวอ้างชื่อคน ชื่อองค์กร หรือกลุ่มคน ซึ่งจากตัวอย่างข้างต้นทำให้เห็นว่า “ชัชชาติ สิทธิพันธุ์” มักอ้างอิงแหล่งที่มาด้วยการกล่าวชื่อคนในการอ้างถึงคำพูด หรือการกระทำของบุคคลนั้น ๆ เพื่อให้ข้อมูลที่น่ามากล่าวอ้างมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น สังเกตได้จากคำว่า “ท่านจ๊กกพันธุ์” ซึ่งเป็นอดีตรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สมัย พล.ต.อ.อัศวิน ขวัญเมือง

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาทวิวิธีทางภาษาของ “ชัชชาติ สิทธิพันธุ์” ในการหาเสียงรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผ่านสื่อออนไลน์ทั้ง 3 ช่องทาง ได้แก่ เฟซบุ๊ก (Facebook) ยูทูบ (Youtube) และติ๊กต็อก (Tiktok) พบทวิวิธีทางภาษาจำนวนทั้งสิ้น 12 ทวิวิธี โดยสามารถเรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อย ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าความถี่ที่ปรากฏของทวิวิธีทางภาษาที่พบ

ลำดับ	ทวิวิธีทางภาษา	ความถี่	ร้อยละ
1	การใช้ทัศนภาวะ	302	25.46%
2	การใช้ภาษาต่างประเทศ	212	17.87%
3	การใช้ภาษาแบบกันเอง	194	16.36%
4	การเลือกใช้คำศัพท์	168	14.17%
5	การใช้คำย่อของชื่อเฉพาะ	109	9.19%
6	การใช้นามนัย	54	4.55%

ลำดับ	กลวิธีทางภาษา	ความถี่	ร้อยละ
7	การกล่าวซ้ำ	46	3.88%
8	การใช้คำเรียกเครือญาติ	32	2.70%
9	การใช้มุขลบท	27	2.28%
10	การใช้อุปสรรค	16	1.35%
11	การอ้างถึง	15	1.26%
12	การกล่าวอ้าง	11	0.93%
	รวม	1,186	100%

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่า กลวิธีทางภาษาที่ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ใช้มากที่สุด คือ การใช้ทัศนภาวะ อาจเนื่องมาจากการสมัครรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ต้องการสื่อสารแนวคิดและการแสดงความคิดเห็นของตนผ่านการตอบคำถาม การพูดคุย จึงทำให้เห็นทั้งในแง่ของการแสดงถึงระดับความมั่นใจและความจำเป็นในการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นถึงความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น หากตนได้รับตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร กลวิธีทางภาษาดังกล่าวจึงเป็นกลวิธีที่พบมากที่สุด ส่วนกลวิธีที่พบน้อยที่สุด คือ การกล่าวอ้าง อาจเนื่องมาจาก “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” มักตอบคำถามในเรื่องที่ตนเองรู้หรือเกี่ยวกับตนเองเท่านั้น โดยพยายามที่จะไม่เอ่ยถึงบุคคลที่ 3 หากจำเป็นต้องกล่าวถึงชื่อบุคคล กลุ่มคน หรือผลงานจะไม่กล่าวถึงในเชิงลบ และจะมีการอ้างอิงแหล่งที่มา เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาเรื่องการละเมิดสิทธิของผู้อื่นตามกฎหมาย นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยยังพบกลวิธีทางภาษาเพิ่มเติมจากการทบทวนวรรณกรรมจำนวน 3 กลวิธี ได้แก่ การใช้คำย่อของชื่อเฉพาะ การใช้ทัศนภาวะ และการใช้นามนัย

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษา เรื่องกลวิธีทางภาษาของ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ในการหาเสียงรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผ่านสื่อออนไลน์ พบว่าผลการศึกษาสอดคล้องกับสมมติฐานของการศึกษา กล่าวคือ กลวิธีทางภาษาที่ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ใช้มากที่สุด คือ การใช้ทัศนภาวะ รองลงมา คือ การใช้ภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” เลือกใช้การใช้ทัศนภาวะด้วยความถี่สูงถึงร้อยละ 25.46 เนื่องจากเป็นบริบทที่ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” เสนอความคิดเห็นผ่านคำพูดด้วยคำแสดงทัศนภาวะบอกความมั่นใจ ความจำเป็น หรือความเชื่อ ดังที่ ชีษณุพงศ์ อินทรเกษม (2559) กล่าวว่า ทัศนภาวะเป็นการแสดงให้เห็นโลกสมมติความคิดของผู้พูด โดยต้องวิเคราะห์คำแสดงทัศนภาวะร่วมกับข้อความต่าง ๆ ที่ปรากฏเพื่อให้เข้าใจความคิดของผู้พูดได้ชัดเจนมากขึ้น อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่า “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ต้องการสื่อสารแนวคิดและการแสดงความคิดเห็นของตนผ่านการตอบคำถาม การพูดคุย จึงทำให้เห็นทั้งในแง่ของการแสดงถึงระดับความมั่นใจและความจำเป็นในการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นถึงความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น หากตนได้รับตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จึงทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น และมั่นใจในตัว ของ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาและนำพากรุงเทพมหานครให้เป็นเมืองที่น่าอยู่สำหรับทุกคนได้ จนชนะการเลือกตั้งและได้รับคะแนนเสียงสูงที่สุด นอกจากนี้ยังมีการเลือกใช้ภาษาต่างประเทศรองลงมาด้วยความถี่ร้อยละ 17.87 อาจเนื่องจากปัจจุบันภาษาต่างประเทศเข้ามามีอิทธิพลและปะปนในภาษาไทยมากขึ้น ภาษาต่างประเทศจึงถูกใช้ทั้งในรูปแบบเป็นทางการ กึ่งทางการ และในระหว่างสนทนา สอดคล้องกับที่ นพวรรณ เมืองแก้ว และคณะ (2563) ได้กล่าวว่า ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เมื่อมีการติดต่อสัมพันธ์กันจึงเป็นเรื่องธรรมดาที่จะมีการหยิบยืมภาษาของชาติอื่นมาใช้ โดยคำที่ใช้จะเป็นรูปภาษาที่ติดปากแพร่หลาย และเข้าใจกันได้ในสังคม ซึ่งช่องทางการสื่อสารที่ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ได้เลือกใช้ต่างมีบทบาทที่แตกต่างกัน ทั้งรูปแบบการนำเสนอ กลุ่มเป้าหมาย และระดับความนิยม ช่องทางออนไลน์ทั้ง 3 ช่องทางนี้มีสิ่งร่วมกันคือ เป็น “สื่อออนไลน์” กล่าวคือ เป็นสื่อดิจิทัลที่เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการทางสังคมเพื่อใช้ในการสื่อสารกันระหว่างบุคคลในสังคม ผ่าน

เว็บไซต์หรือโปรแกรมประยุกต์ ที่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต โดยเน้นให้ผู้ใช้เป็นทั้งผู้ส่งสาร และผู้รับสาร มีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ในการผลิตเนื้อหาขึ้นเอง ในรูปแบบของ รูปภาพ ข้อมูล เสียง VDO (สาขาวิชาวิทยาคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ บุรีรัมย์, 2565) สื่อออนไลน์ทั้ง 3 ช่องทางดังกล่าวจึงมีบทบาทสำคัญที่ทำให้ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” มีส่วนร่วมทั้งในการผลิตสื่อด้วยตนเอง หรือการถูกนำเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ ที่เป็นส่วนช่วยสะท้อนตัวตนและเป็นอีกหนึ่งกระบอกเสียงของ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ที่แพร่หลายอย่างรวดเร็ว และเข้าถึงประชาชนหลากหลายช่วงวัยได้มากขึ้น อีกทั้งกลวิธีทางภาษาทั้ง 3 กลวิธีที่พบนอกเหนือจากการทบทวนวรรณกรรมเป็นการแสดงความคิดเห็น และตอบคำถามเกี่ยวกับปัญหาทางการเมือง โดยจะมีความแตกต่างจากการทบทวนวรรณกรรมในด้านของประเด็นที่ต้องการจะกล่าว ซึ่งจะเห็นได้ว่าการที่ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” เลือกใช้คำย่อของชื่อเฉพาะ อาจเนื่องมาจากชื่อของหน่วยงานต่าง ๆ มีความยาวเกินไป จึงไม่เหมาะสำหรับการนำมาพูดคุย หรือตอบคำถามในรายการซึ่งมีระยะเวลาที่จำกัด การใช้ทัศนภาวะเป็นคำที่แสดงถึงความคิด หรือทัศนคติที่ตัว “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” มีต่อเรื่องนั้น ๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมั่นใจในความคิดของ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” และการใช้นามนัย อาจกล่าวได้ว่าคำศัพท์ทางการเมืองนั้น เข้าใจได้ยากสำหรับประชาชนทั่วไป ดังนั้นจะเห็นว่า “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ได้มีการนำคำหนึ่ง มาแทนอีกคำหนึ่ง เพื่อให้สื่อความหมายได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เช่น อวัจนภาษา บริบททางสังคม ที่ส่งผลให้ “ซัชชาติ สิทธิพันธุ์” ชนะการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ด้วยคะแนนเสียงสูงสุดในประวัติศาสตร์

รายการอ้างอิง

ซัชชาติ สิทธิพันธุ์. 2565ก. One day with Chadchat – หนึ่งวันกับซัชชาติ. (Online). <https://fb.watch/iHsdjHdGNk/?mibextid=v7YzmG>, 27 สิงหาคม 2565.

- _____. 2565ข. เสียงของคนกรุงเทพฯ เสียงของพวกเราทุกคน. (Online).
<https://fb.watch/iHseHjepsX/?mibextid=v7YzmG>, 27 สิงหาคม 2565.
- _____. 2565ค. ขอยล้บกับปัญหาไม่ล้บ ณ พหลโยธิน 46. (Online).
<https://fb.watch/f9DqUQ3QJT/>, 27 สิงหาคม 2565.
- ชีษณุพงศ์ อินทรเกษม. 2559. “กลวิธีทางภาษาในการนำเสนอความคิดเกี่ยวกับ
“การศึกษา” และ “การเรียนรู้กวดวิชา” ในวาทกรรมโฆษณาสถาบันกวด
วิชา.” วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์. 6(2): 98-110.
- ชีษณุพงศ์ อินทรเกษม. 2562. กลวิธีทางภาษาในการนำเสนอความคิด
“ผู้ขาย-ผู้หญิง” ในคำสอนพ่อแม่บ้านแม่บ้านล้านนา. การประชุมวิชาการ
ระดับชาติ ธีรทัศน์เชิงมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์
ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความรัก ความตายและอำนาจในบริบท
สังคมร่วมสมัย. หน้า 95-107.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. 2550. “จาก “เจ้าพ่ออ่างทองคำ” สู่ “คนชนชั้นธรรมดาที่กล้า
แฉ”: กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ ในวาท-
กรรมการหาเสียงเลือกตั้ง.” วารสารภาษาและวรรณคดีไทย. 24: 271-296.
- ตือนา คาช. 2557. การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์เกี่ยวกับอัตลักษณ์ความเป็น
เกาหลีในนิตยสารบันเทิงเกาหลีที่ตีพิมพ์เป็นภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ศิลป- ศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์เพื่อการสื่อสาร, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทินวัฒน์ สร้อยกุดเรือ, วิไลศักดิ์ กิ่งคำ และวิภาวรรณ อยู่เย็น. 2556. “ความสัมพันธ์
ระหว่างภาษากับอัตลักษณ์เมียฝรั่ง ในนวนิยายเรื่อง ข้านอกนา.” วารสาร
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 30(3): 131-
156.
- ธัญวลัย. 2563. รู้หรือไม่? คำไทยที่เรามักใช้ผิดไม่ได้มีแค่...คะ ค่ะ. (Online).
<https://www.tunwalai.com/blog/341#:~:text=นะคะ%20เป็นต้น-,จะ%20-%20จะ,ไม่เอกให้นางจะจ๊ะ,30%20เมษายน%202566>.

- ธีระ บุชบกแก้ว. 2553. **กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของตนเองโดยกลุ่ม “เกย์ออนไลน์.”** วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพวรรณ เมืองแก้ว, และคณะ. 2563. “กลวิธีทางภาษาในเพลงพูดที่แสดงอัตลักษณ์ของคนไทยถิ่นใต้.” **วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.** 17(3): 15-30.
- ปาติดา ผลประดับเพ็ชร์. 2560. “นามนัยในภาษาไทย.” **วรรณวิทัศน์.** 17: 188-218.
- ปิตีศักดิ์ บุญใส. 2564. **การนำเสนออัตลักษณ์แรปเปอร์ผ่านกลวิธีทางภาษาในการดวลแรปสดไทย.** วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรหมมินทร์ ประไพพงษ์. 2564. “ผู้หญิงข้ามเพศที่สมบูรณ์แบบ : ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับอัตลักษณ์ของแอน จักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดิ์”. **วรรณวิทัศน์.** 21(2): 90-121.
- มยุรา ปุลวามะระ. 2561. **อัตลักษณ์ของ “ตุ๊ด” จากหนังสือชุดบันทึกของตุ๊ดและกว่าจะเจ้จะเป็นหมอ.** วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. ม.ป.ป. **การนับญาติและการขยายการนับญาติในสังคมไทย.** (Online).
<https://www.saranukromthai.or.th/sub/book/book.php?book=22&chap=7&page=t22-7-infodetail05.html>, 30 เมษายน 2566.
- รักษ์ภาษาไทย. 2559. **การตัดคำในภาษาไทย.** (Online).
<https://www.facebook.com/Rakphasathai/posts/การตัดคำในภาษาไทยมีอยู่-๓-วิธี-คือ๑-ตัดข้างหน้า๒-ตัดข้างหลัง๓-ตัดตอนกลางที่มา-หล/>
1146725508777569/, 30 เมษายน 2566.

- วราพร สารกุล. 2563. กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของตุ๊ด จาก
ไต่อาวี่ตุ๊ดซี่ส์ เดอะซีรีส์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ภาษาไทย, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. 2547. “เมืองพัทยาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ
อื่นๆ.” สารานุกรมการปกครองท้องถิ่นไทย.
- @chadchartandfriends. 2565. เพ็ญชัชชาติ. (Online). <https://www.tiktok.com/@chadchartandfriends?lang=th-TH>, 12 สิงหาคม 2565.
- 3PlusNews. 2565. ถ่ายทอดสด “9 ปี ตามหาผู้ว่าฯ เลือกตั้ง.” (Online).
<https://www.youtube.com/watch?v=miBnFxFLT-U>, 12 สิงหาคม 2565.
- Jomquan. 2565. คลิปเต็ม #ผู้ว่าHardTalk จอมขวัญถามเจาะผู้ว่าฯ กทม. 65.
(Online). <https://www.youtube.com/watch?v=JA9v-uabdbM>, 12 สิงหาคม
2565.
- THE STANDARD. 2565. คลิปเต็ม #TheStandardDebate ดีเบตผู้ว่าฯกทม.
THE CANDIDATE BATTLE. (Online).
<https://www.youtube.com/watch?v=dbbJSrBnqkc>, 12 สิงหาคม
2565.
- THE STANDARD TEAM. 2565. ชัชชาติทุบสถิติ ได้คะแนนสูงสุดในประวัติศาสตร์
เลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. (Online). <https://thestandard.co/chadchart-win-bangkok-gubernatorial-election-in-landslide/>, 10 ตุลาคม 2565.
- Wordy Guru. 2566. อักษรย่อ คืออะไร. (Online).
<https://www.wordyguru.com/article/อักษรย่อ-คืออะไร>, 30 เมษายน 2566.